

with the provisions of the conventions must have a number of documents certifying this. Some conventions provide for cooperation on Maritime assistance, and search and rescue services are established by coastal States for this purpose.

In Ukraine, the main normative act in this area is the Code of commercial navigation of Ukraine. According to the provisions of the Code, The state supervision of commercial navigation in Ukraine is assigned to the Central Executive authority, which ensures the formation of state policy in the field of transport, monitors compliance with the legislation on navigation and international treaties of Ukraine on navigation, as well as supervision of the state of sea routes and General management of the state registration of ships, certification of specialists of the Navy, rescue service and the enterprise that provides pilotage services (article 10, paragraph 1).

Key words: Protection of human life on the sea, international swimming rules, technical standards, safety at sea, ship, the open sea, protection of the marine environment, collisions of ships.

УДК 341.1/8; 341.96

DOI: 10.33663/1563-3349-2019-85-211

Г. С. ФЕДИНЯК

ВПЛИВ ДЕЯКИХ РІШЕНЬ ООН НА РОЗВИТОК НОРМ ПРАВА УКРАЇНИ, ЩО РЕГУЛЮЮТЬ ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ З ІНОЗЕМНИМ ЕЛЕМЕНТОМ

Розглядаються норми «м'якого права», які створює Організація Об'єднаних Націй. Звернено увагу на резолюцію Генеральної Асамблеї ООН «Перетворення нашого світу: Повістка дня в сфері сталого розвитку на період до 2030 року», що була прийнята 25 вересня 2015 р. Проаналізовані ціль 8: «Сприяння поступальному, всеохоплюючому та стійкому економічному росту, повній і виробничій зайнятості та гідній праці для усіх» та ціль 9: «Створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохопній та стійкій індустріалізації та інноваціям», які декларуються в Резолюції. Пропозиції автора стосуються удосконалення законодавства України.

Ключові слова: резолюція, «м'яке право», трудові відносини з іноземним елементом, зайнятість, інфраструктура.

Phedinyak Galyna. Influence of some decisions the UNO on development of norms of law for Ukraine, that regulate labour relationships with a foreign element

The norms of «soft law», that is created by United Nations, are examined in the article. Paid attention to resolution of General Assembly the UNO «Transformation of our world: Order-paper in area of steady development on a period 2030 to», that was accepted on September, 25, 2015. An Ggoal 8 of resolution: «Promote sustained, inclusive and sustainable economic growth, full and productive employment and decent work for all» and Goal 9 of resolution: «Build resilient infrastructure, promote inclusive and sustainable industrialization and foster innovation», that is declared in resolution, is analysed in this article. The conclusions of the article are sent to the improvement of legislation of Ukraine.

Key words: resolution, «soft law», labour relationships with a foreign element, employment, infrastructure.

Питання, пов'язані з Організацією Об'єднаних Націй, нормами права, які створює ця Організація, завжди були предметом розгляду в науковій літературі. Це праці, наприклад, В. І. Муравйова (Україна)¹, Є. А. Шибаєвої (Росія)² та інших вчених. Проте слід звернути увагу на можливий вплив деяких сучасних рішень ООН на формування законодавства України, що регулює трудові відносини з іноземним елементом.

Організація Об'єднаних Націй є універсальною міжнародною організацією, яка приймає норми права, у тому числі норми «м'якого права», що впливають на формування законодавства багатьох держав світу. Серед останніх актів цієї Організації прийнята 25 вересня 2015 р. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН «Перетворення нашого світу: Повістка дня в сфері сталого розвитку на період до 2030 року» (далі – Повістка дня 2030)³. Цей документ передбачив 17 цілей та 169 завдань. Цілі та завдання Повістки покликані продовжувати роботу держав відповідно до цілей, визначених у Декларації тисячоліття Організації Об'єднаних Націй, що затверджена резолюцією 55/2 Генеральної Асамблеї 8 вересня 2000 р.⁴

Цілі та завдання Повістки дня 2030 передбачають реалізацію прав людини та мають комплексний і неподільний характер. Вони забезпечують збалансованість трьох компонентів сталого розвитку суспільства: економічного, соціального та екологічного. Нові цілі та завдання проголошені й мають виконуватися відповідно до вимог резолюції з 1 січня 2016 р. Тобто до низки

правовідносин слід застосовувати норми міжнародних зобов'язань та реалізовувати, а при потребі приймати норми національного права. Серед норм національного законодавства є норми як публічного права, так і приватного, зокрема цивільного, трудового, міжнародного приватного.

Однією із цілей Повістки дня 2030 є сприяння поступальному, всеохопному та сталому економічному зростанню, повній і виробничій зайнятості та гідній праці для усіх (ціль 8). Для її досягнення ООН пропонує: а) сприяти проведенню такої політики, в результаті якої створюватимуться робочі місця; б) розвивати підприємницьку діяльність, творчість та інноваційну діяльність; в) заохочувати офіційне визнання й розвиток мікропідприємств, малих та середніх підприємств, у тому числі надаючи їм доступ до фінансових послуг. З огляду на вказане слід розвивати норми міжнародного приватного права України, які містяться і в міжнародних договорах, і в національному законодавстві. Вважаємо, що для досягнення восьмої цілі Повістки дня 2030 ці норми повинні сприяти офіційному визнанню вітчизняних суб'єктів підприємницької діяльності та юридичних осіб у іноземних державах.

Повістка дня рекомендує до 2030 р. забезпечити повну та продуктивну зайнятість і гідну працю для всіх жінок і чоловіків, у тому числі молодих людей та інвалідів, і рівну оплату за працю рівної цінності (п. 8. 5 Резолюції).

Серед цілей у Повістці дня 2030 є створення сталої інфраструктури, сприяння всеохопній та стійкій індустріалізації та інноваціям (ціль 9). Для досягнення цієї цілі слід розвивати якісну, надійну, стійку інфраструктуру, в тому числі регіональну й транскордонну, чим буде підтримано економічний розвиток і благополуччя людей. При цьому особлива увага Генеральної Асамблеї акцентується на забезпеченні недорогого і рівноправного доступу усіх до цієї інфраструктури (п. 9.1). Для досягнення цієї цілі слід сприяти такій індустріалізації, що має проводитися до 2030 р., яка б істотно [розбивка наша. — Г.Ф.] дозволила підвищити рівень зайнятості в промисловості і частку промислового виробництва у валовому внутрішньому продукті відповідно до національних умов (п. 9.2).

У контексті реалізації вказаних цілей і завдань стосовно правовідносин в Україні слід вказати наступне. Потреба у реаліза-

ції положень резолюції стосовно Повістки дня 2030 в Україні існує, оскільки чимало її громадян внаслідок відсутності роботи для них у державі їх громадянства змушені шукати роботу за кордоном. За даними ООН, Україна перебуває на 8-у місці у світі серед країн з найбільшою кількістю емігрантів. У 2017 р. кількість емігрантів дорівнювала 5,9 млн осіб, що склало 13,9% загальної чисельності населення держави. З них більше половини (3,2 млн) проживають в Росії, 377 тис. осіб – в США, 346 тис. – в Казахстані, 262 тис. – в Німеччині⁵. Понад 600 тис. офіційно зареєстрованих працівників з різних держав працюють у Польщі. З них 75% – громадяни України (454 тис.). Загалом з урахуванням нелегальних трудових мігрантів у Польщі працює 1,5 млн громадян України⁶. З огляду на це питання про необхідність створення робочих місць для громадян України є дуже актуальним. Потреба у створенні робочих місць впливає з доповіді Президента України В. О. Зеленського на 16-й щорічній зустрічі стосовно європейських стратегій (Київ, 12 вересня 2019 р.). Ним було вказано, що в Україні потребують розвитку енергетика та інфраструктура. Для реалізації завдань, які поставили перед державою, проводитимуться численні заходи. Наприклад, у жовтні 2019 р. відбудеться інвестиційний форум (Маріуполь); для студентів України планується провести ІТ-Кластер (Харків); на Чорноморському узбережжі «з нуля» буде побудоване нове українське місто; розвиватиметься один із туристичних проєктів у Карпатах; усі регіони будуть представлені на заходах під загальною назвою «Промприлад»; реалізовуватимуться нові проєкти на о. Хортиця (Запорізька область); будуватиметься парк розваг Port Aventura⁷. Таким чином, створення значної кількості робочих місць в Україні стає пріоритетним завданням держави. Сприяти цьому повинні норми права. На нашу думку, це пріоритетне завдання має бути відображений у новому принципі права України: норми права України повинні сприяти створенню робочих місць в Україні для її громадян та осіб без громадянства, що мають постійне місце проживання в Україні. Цей принцип дотепер не пропонувався у науковій юридичній літературі України, хоча питання про принципи права час від часу в юридичній науці аналізуються. Наприклад, І. П. Жигалкін ана-

лізує та розкриває значення принципів трудового права в умовах реформування в Україні законодавства про працю⁸.

Оскільки сьогодні в Україні інтенсивно оновлюється її законодавство, зокрема стосовно інвестицій, будівництва доріг, концесій⁹, то нормативно-правові акти, які регулюють ці та деякі інші відносини, мають передбачати норми, що дозволяли б створювати робочі місця в Україні не лише для іноземців. Норма може бути сформульована наступним чином: «При виконанні робіт на території України іноземні юридичні особи повинні залучати до виконання цих робіт не менше третини громадян України або осіб без громадянства, які мають постійне місцепроживання в Україні, по відношенню до загальної кількості працюючих». Зазначеному принципу повинні підпорядковуватися, наприклад, і норми законодавства України про виробництво-розподіл продукції, та інших актів, які передбачають залучення до виконання робіт на території України іноземців. Водночас норми публічного права України, наприклад з питань оподаткування, мають бути приведені у відповідність до зазначених норм приватного права. Тоді норми приватного права реалізовуватимуться повною мірою. До того ж реалізовуватиметься проголошене Конституцією України від право громадян України на працю (ст. 43)¹⁰. Тоді ремонт чи будівництво будь-яких об'єктів (доріг, аеропортів тощо) стане не самоціллю, чи метою забезпечити іноземних громадян роботою на території держави Україна, а тим юридичним фактом, який дозволить створити робочі місця для громадян України.

Якщо запропоновані нами норми будуть запроваджені, то доцільно запровадити й норми права, згідно з якими керівники відповідних міністерств, областей, міст через засоби масової інформації (телебачення, пресу, систему Інтернет тощо) повинні інформувати населення України про кількість робочих місць, створених таким чином, та час, на який створено такі робочі місця.

Висновками є наступні положення. По-перше, оскільки Україна є членом ООН, для виконання нею обов'язкові норми, які створює ця Організація. Норми «м'якого права», на зразок тих, що містяться у резолюції Генеральної Асамблеї ООН «Перетворення нашого світу: Повістка дня в сфері сталого розвитку на період до 2030 року» від 25 вересня 2015 р., також створюють-

ся для того, щоб активізувати прийняття норм національного права.

По-друге, трудова міграція громадян України є тією умовою, яка має спонукати до реалізації цілей 8 і 9, та відповідних завдань, сформульованих у Повістці дня 2030.

По-третє, норми права України повинні бути побудовані таким чином, щоб сприяти офіційному визнанню вітчизняних суб'єктів підприємницької діяльності та юридичних осіб у іноземних державах.

По-четверте, із законодавства, яке передбачає залучення іноземних інвестицій в об'єкти, що знаходяться на території України, повинен вбачитися принцип сприяння держави створенню робочих місць в Україні для її громадян та осіб без громадянства, які постійно проживають в Україні. У зв'язку з цим у законодавстві (про іноземні інвестиції, виробництво-розподіл продукції, концесію тощо) слід передбачити норму такого змісту: «При виконанні робіт на території України іноземні юридичні особи повинні залучати до виконання цих робіт не менше третини громадян України або осіб без громадянства, які мають постійне місцепроживання в Україні, по відношенню до загальної кількості працюючих».

По-п'яте, норми публічного права України, наприклад з питань оподаткування, мають бути приведені у відповідність до вказаної норми приватного права.

По-шосте, доцільно запровадити норми права, згідно з якими керівники відповідних міністерств, областей, міст через засоби масової інформації (телебачення, пресу, систему Інтернет тощо) повинні інформувати населення України про кількість робочих місць, створених відповідно до зазначених норм, та про час, на який створено такі робочі місця.

1. Муравьев В. И. Международные организации – специфические субъекты международного права. Київ, 1990. 2. Шибалева Е. А. Право международных организаций: Вопросы теории. Москва, 1986. 3. Повестка дня в области устойчивого развития на период до 2030 года. URL: https://www.unssc.org/sites/unssc.org/files/2030_agenda_for_sustainable_development_-_primer_russian.pdf 4. Декларация тысячелетия Организации Объединенных Наций. Утверждена резолюцией 55/2 Генеральной Ассамблеи от 8 сентября 2000 года. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_621 5. Україна без українців: спливла статистика

міграції за 5 років, тікають цілими сім'ями. URL: <https://znaj.ua/society/211425-ukrajina-bez-ukrajinciv-splivla-statistika-migraciji-za-5-rokiv-tikayut-cilimi-sim-yami> **6.** Скільки українців виїхали на заробітки до Польщі: невтішна статистика. URL: https://24tv.ua/skilki_ukrayintsiv_viyihali_na_zarobitki_do_polshhi_nevtishna_statistika_n1154538 **7.** 16-а Щорічна Зустріч YES. URL: <https://yes-ukraine.org/ua/Yalta-annual-meeting/2019> **8.** Жигалкін І. П. Значення принципів трудового права України: системний аналіз. *Держава і право*. Серія Юридичні науки. Вип. 70 / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. Київ: Вид-во «Юридична думка», 2016. С. 407-420. **9.** Проект Закону про концесію № 1046 від 29 серпня 2019 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66278 **10.** Конституція України від 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 30. Ст.141.

References

1. Muravev V. Y. *Mezhdunarodnye orhanyzatsyy – spetsyfycheskye subjekty mezhdunarodnogo prava*. Kyiv, 1990. **2.** Shybaeva E. A. *Pravo mezhdunarodnykh orhanyzatsiy: Voprosy teoryi*. Moskva, 1986. **3.** *Povestka dnia v oblasti ustoičyvoho rozvytyia na peryyod do 2030 hoda*. URL: https://www.unssc.org/sites/unssc.org/files/2030_agenda_for_sustainable_development_-_primer_russian.pdf **4.** *Deklaratsiya tysiacheletyia Orhanyzatsyy Objedynennykh Natsiy*. *Utverzhdena rezoliutsiei 55/2 Heneralnoi Assambley ot 8 sentiabria 2000 hoda*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_621 **5.** *Ukraina bez ukrainsiv: splyvla statystyka mihratsii za 5 rokiv, tikaiut tsilymy sim'yami*. URL: <https://znaj.ua/society/211425-ukrajina-bez-ukrajinciv-splivla-statistika-migraciji-za-5-rokiv-tikayut-cilimi-sim-yami> **6.** *Skilky ukrainsiv vyikhaly na zarobitky do Polshchi: nevtishna statystyka*. URL: https://24tv.ua/skilki_ukrayintsiv_viyihali_na_zarobitki_do_polshhi_nevtishna_statistika_n1154538 **7.** 16-а Shchorichna Zustrich YES. URL: <https://yes-ukraine.org/ua/Yalta-annual-meeting/2019> **8.** *Zhyhalkin I. P. Znachennia pryntsyypiv trudovoho prava Ukrainy: systemnyi analiz. Derzhava i pravo*. Seriya Yurydychni nauky. Vyp. 70 / In-t derzhavy i prava im. V. M. Koretskoho NAN Ukrainy. Kyiv: Vyd-vo «Iurydychna dumka», 2016. S. 407-420. **9.** *Proekt Zakonu pro kontsesiiu № 1046 vid 29 serpnia 2019 r*. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66278 **10.** *Konstytutsiia Ukrainy vid 28 chervnia 1996 r. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. 1998. № 30. St.141.

Phedinyak Galyna. Influence of some decisions the UNO on development of norms of law for Ukraine, that regulate labour relationships with a foreign element

Organization of United Nations is universal international organization. This organization adoption the norms of «hard law» and norms of «soft law». The norms of «soft law», that is created by United Nations, are examined in the article. Paid attention to resolution of General Assembly the Organization of United Nations «Transformation of our world: Order-paper in area of steady development on a period 2030 to», that was accepted on September, 25, 2015. Over the next fifteen years, with these new Goals that universally apply to all,

countries will mobilize efforts to end all forms of poverty, while ensuring that no one is left behind.

The resolution of General Assembly the Organization of United Nations «Transformation of our world: Order-paper in area of steady development on a period 2030 to» build on success of the Millennium Development Goals, that was accepted on September, 8, 2000, and aim to go further to end all forms of poverty. The new Goals are unique in that they call for action by all countries, poor, rich and middle-income to promote prosperity while protecting the planet. They recognize that ending poverty must go hand-in-hand with strategies that build economic growth and addresses a range of social needs including education, health, social protection, and job opportunities.

The Sustainable Development Goals and targets demonstrate the scale and ambition of this new universal Agenda. They seek to build on the Millennium Development Goals and complete what they did not achieve. They seek to realize the human rights of all and to achieve gender equality. They are integrated and indivisible and balance the three dimensions of sustainable development: the economic, social and environmental. The Sustainable Development Goals and targets are integrated and indivisible, global in nature and universally applicable, taking into account different national realities, capacities and levels of development and respecting national policies and priorities.

An Goal eight of resolution: «Promote sustained, inclusive and sustainable economic growth, full and productive employment and decent work for all» and Goal nine of resolution: «Build resilient infrastructure, promote inclusive and sustainable industrialization and foster innovation», that is declared in resolution, is analyzed in this article.

For gaining end Goal eight the United Nations offers promote development-oriented policies that support productive activities, decent job creation, entrepreneurship, creativity and innovation, and encourage the formalization and growth of micro-, small- and medium-sized enterprises, including through access to financial services.

For gaining end Goal nine the United Nations offers develop quality, reliable, sustainable and resilient infrastructure, including regional and transborder infrastructure, to support economic development and human well-being, with a focus on affordable and equitable access for all.

The necessity of creation of workplaces for the citizens of Ukraine ensues from Lecture of President of Ukraine, that he did on the 16th YES Annual Meeting «Happiness Now. New Approaches for a World in Crisis» (Kyiv, September, 12 – 14, 2019).

The conclusions of the article are sent to the improvement of legislation of Ukraine. For example, it is suggested to oblige foreign legal entities to create workplaces for the citizens of Ukraine and persons without citizenship, that constantly live on territory of Ukraine.

In the article it is suggested to accept norms of law for Ukraine, that will guarantee creation of workplaces in a country. In a law for Ukraine there must be principle to assist to creation of workplaces in Ukraine for her citizens and persons without citizenship, that constantly live on territory of Ukraine.

Key words: United Nations, resolution, «soft law», labour relationships with a foreign element, employment, infrastructure.